

Navnlig må det imidlertid tages i betragtning, at anvendelsen af betinget dom med fastsat straf vil kunne føre til uheldige resultater i tilfælde, hvor den dømte tilsidesætter vilkåret om samfundstjeneste efter at have opfyldt en del af den pålagte arbejdsforpligtelse. Er vilkårsovertrædelsen af en sådan karakter, at det anses for nødvendigt at reagere med ubetinget frihedsstraf, er det naturligt, at der ved udmålingen af frihedsstraffen tages hensyn til, at en del af den pålagte samfundstjeneste er blevet udført. Dette vil ikke give anledning til vanskeligheder, hvis der ikke er fastsat straf i den betingede dom. Er der derimod tale om en betinget dom med fastsat straf, vil der efter reglerne i straffelovens § 60 kun være begrænsede muligheder for at reducere den straf, der skal fuldbyrdes, under hensyn til, at den dømte inden vilkårsovertrædelsen har opfyldt en del af arbejdsforpligtelsen. I særlig grad vil dette kunne føre til uheldige resultater, når den betingede dom, der er grundlag for vilkåret, er en fællesstraf, hvori der indgår tidligere betingede domme.

En afvejning af de ovennævnte modstående hensyn fører ikke til nogen sikker, entydig konklusion. I et vist omfang må valget mellem de to former for betingede domme derfor bero på en konkret vurdering i den enkelte sag. Arbejdsgruppen er dog tilbøjelig til at mene, at det ofte vil vise sig mest hensigtsmæssigt, at vilkår om samfundstjeneste knyttes til en betinget dom uden straffastsættelse.

7.3. På baggrund af det oven for anførte anbefaler arbejdsgruppen, at domskonklusionens vilkår om samfundstjeneste udformes således:

..... udsættes og bortfalder efter en prøvetid på mdr./år på vilkår,

at tiltalte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold,

at han/hun i prøvetiden undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen, og

at han/hun efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelse udfører ulønnet arbejde (samfundstjeneste) i timer inden for prøvetiden.

Den dømtes samtykke til vilkåret om samfundstjeneste bør være nævnt udtrykkeligt i

dommens præmisser eller i gengivelsen af tiltaltes forklaring.

8. Dommens gennemførelse

8.1. Efter dommen påhviler det kriminalforsorgen at fastlægge arbejdsforpligtelsens nærmere indhold, herunder navnlig træffe bestemmelse om, på hvilket arbejdssted og på hvilke tidspunkter den idømte samfundstjeneste skal udføres. Arbejdsgruppen tillægger det stor betydning, at samfundstjeneste bliver en sanktion, hvis fuldbyrdelse påbegyndes straks efter, at dommen er blevet endelig. De ovennævnte afgørelser om stedet og tidspunkterne for arbejdets udførelse bør derfor træffes meget hurtigt efter dommen.

Det siger sig selv, at anvisninger af arbejdssted forudsætter, at den pågældende institution har samtykket i at modtage den dømte. Der bør naturligvis ved anvisningen af arbejdssted også tages hensyn til den dømtes evner og interesser. Fastlæggelsen af tidspunkterne for arbejdets udførelse må ligeledes ske i samarbejde med den pågældende institution, og der må naturligvis også her tages hensyn til den dømtes arbejdsmæssige og personlige forhold. For dømte, der har arbejde, vil det sidstnævnte hensyn i almindelighed føre til, at samfundstjeneste må udføres i aftentimerne og i week-enden.

8.2. Særlige spørgsmål opstår ved dommens gennemførelse over for dømte, der er arbejdsløse. Det kan diskuteres, om arbejdsløse bør kunne udføre samfundstjeneste inden for normal arbejdstid, eller om der bør fastlægges den ordning, at arbejdsløse i almindelighed kun kan udføre samfundstjeneste i aftentimerne og i week-enden.

Til fordel for den sidstnævnte ordning kan anføres, at det pønale element i samfundstjeneste formentlig for en væsentlig del består i selve dette at den dømte over en periode af en vis varighed er undergivet en forpligtelse til at møde op, og at dette element ville gå tabt, hvis arbejdsløse i kraft af at have hele den normale arbejdstid til rådighed kan afvikle arbejdsforpligtelsen i løbet af ganske kort tid. Det kan måske også anføres, at det i sig selv er mindre byrdefyldt at udføre samfundstjeneste inden for normal arbejdstid end om aftenen og i week-enden.

Heroverfor står imidlertid, at en ordning, der afskærer arbejdsløse fra at udføre sam-